

KORRALDUS

.....12.2016 nr 1-3/16/.....

Veeteede Ametile vee erikasutusloa andmine ning keskkonnamõju hindamise algamata jätmine

I. ASJAOLUD

Veeteede Amet (registrikood 70002414) (edaspidi ka *Taotleja*) esitas 22.06.2016 kirjaga Keskkonnaametile vee erikasutusloa taotluse (edaspidi *taotlus*). Taotlus saabus ja registreeriti Keskkonnaametis 27.06.2016 nr 14-6/16/562. Vee erikasutusluba taotletakse Hundipea sadama rekonstrueerimiseks, millega seoses on kavandatud süvendustööd mahus kuni 35 500 m³ ning süvendatud pinnase kaadamine Paljassaare kaadamisalale samas mahus. Lisaks on kavandatud rekonstrueerida lainemurdja ning sadamakaid nr 8 ja 9, mille käigus uputatakse ja heidetakse veekogusse tahkeid aineid mahus kuni 54 000 m³. Põhilisteks ehitusmaterjalideks on terrassulundsein, raudbetoon, lubjakivi, lubjakivikillustik, graniitkivikillustik, asfaltbetoon, betoon ja graniitkivi (lainemurdja nõlvakindlustis). Ehitustöödel ei kasutata keskkonda kahjustavaid materjale.

Veeseaduse § 8 lg 2 p 6 kohaselt on vee erikasutusluba vajalik, kui toimub veekogu, mille veepeegli pindala on üks hektar või suurem, süvendamine või sellise veekogu põhja pinnase paigaldamine ja p 7 kohaselt, kui uputatakse või heidetakse tahkeid aineid veekogusse. Keskkonnaamet hindas vastavalt keskkonnaministri 26.03.2002 määrusele nr 18 “Vee erikasutusloa ja ajutise vee erikasutusloa andmise, muutmise ja kehtetuks tunnistamise kord, loa taotlemiseks vajalike materjalide loetelu ja loa vormid”(edaspidi *määrus nr 18*) esitatud andmeid ning need vastavad nimetatud määru esitatud nõuetele. Veeseaduse § 9 lõikest 5 tulenevalt annab vee erikasutusloa Keskkonnaamet.

1.1 Menetluse käik

Kuna taotluses esines puudusi, esitas Keskkonnaamet 30.06.2016 kirjaga puuduste nimekirja ning palus need kõrvaldada 07.07.2016. Taotleja esitas vastused puuduste kohta tähtaegselt, kuid jätkuvalt ei olnud lisatud seirearuannet kaadamiskohast võetud põhjaloomastiku ja põhjasetete kohta. Tulenevalt eeltoodust palus Keskkonnaamet Taotlejal hiljemalt 12. augustiks 2016 esitada vastavalt vee erikasutusloa L.VV/317794 punktis 4.1 nõutule põhjaloomastiku (balti lamekarp *Macoma Baltica*) ja põhjasetete proovid (8-10 proovi) reostuskomponentide määramiseks.

03.08.2016 kirjaga nr 3-2-13/2291 teatas Taotleja, et ettenähtud seirearuannet neil esitada ei ole ning see ei ole leitav Veeteede Ameti dokumendiregistris. Lisaks palus taotleja Keskkonnaametil teada anda, millised on järgmised vajalikud toimingud vee erikasutusloa saamiseks.

Keskkonnaamet vaatas läbi esitatud lisaandmed, sh Hundipea sadama rekonstrueerimise keskkonnamõju hindamise (Eesti Mereakadeemia, Tallinn 2009) (edaspidi *KMH*) ning jõudis seisukohale, et kuna eelmiste süvendustööde ajal jäi osa vajalikust seirest tegemata ning arvestades asjaoluga, et Hundipea sadama akvatooriumi setted on kohati tugevalt reostunud, siis käesoleva taotluse edasiseks menetlemiseks on vaja teha täiendavaid analüüse ning esitada asjakohane eksperthinnang. Eksperthinnang paluti Keskkonnaametile esitada hiljemalt 16.10.2016. Vastav kiri ning nõuded eksperthinnangu kohta esitati Taotlejale 18.08.2016 kirjaga nr 14-6/16/562-6.

Kuna vajalike pinnaseproovide uuringud ning eksperthinnangu esitamisel vajati rohkem aega kui esialgu ettenähtud, palus Taotleja pikendada eksperthinnangu esitamise tähtaega kuni 30.10.2016, mida ka Keskkonnaamet aktsepteeris. Vajalik eksperthinnang esitati Keskkonnaametile tähtaegselt.

II. KAALUTLUSED

Vastavalt haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) § 56 lõikele 3 tuleb kaalutusõiguse alusel antud haldusakti põhjenduses märkida kaalutlused, millest haldusorgan on haldusakti andmisel lähtunud. Keskkonnaamet teeb vee erikasutusloa andmise otsuse lähtudes taotluses esitatud informatsioonist, Hundipea sadama rekonstrueerimise keskkonnamõju hindamise aruandest (Eesti Mereakadeemia, Tallinn 2009) (edaspidi *sadama KMH*), Hundipea sadama akvatooriumi põhjasete eksperthinnangust (Eesti Geoloogiakeskus 2016) (edaspidi *eksperthinnang*), eelhinnangust keskkonnamõju hindamise vajalikkuse kohta ning vee kasutamist ja kaitset sätestavatest õigusaktidest.

2.1 Taotluse avalikustamine ja seisukohtade ärakuulamine

Veeseaduse § 9¹ lg 1 kohaselt avaldab vee erikasutusloa andja vee erikasutusloa taotluse saamisest alates 21 päeva jooksul pärast vee erikasutusloa taotluse menetlusse võtmist sellekohase teate ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Teade vee erikasutusloa taotlemise kohta avalikustati 08.07.2016, st tähtaegselt ning ettepanekuid ja vastuväiteid vee erikasutusloa taotluse avalikustamise käigus ei laekunud.

2.2 Keskkonnamõju eelhindamisest

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 3 p 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusloa või selle muutmist ning kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju.

KeHJS § 6 lg 2 p 18 ja lõigete 22, 3 ja 31, § 11 lõigete 2 ja 4 ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 “Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu” (edaspidi *KMH määrus*) § 11 p 7 kohaselt peab otsustaja andma hinnangu selle kohta, kas Taotleja poolt kavandatava tegevusega võib eeldatavalt kaasneda oluline keskkonnamõju või mitte ning otsustama keskkonnamõju hindamise (edaspidi *KMH*) algatamise või algatamata jätmise üle. KeHJS § 9 kohaselt on otsustaja tegevusloa andja, vastavalt veeseaduse § 9 lõikele 5 annab vee erikasutusloa Keskkonnaamet. Seega on Keskkonnaamet otsustajaks KeHJS tähenduses.

Hundipea sadama rekonstrueerimine, millega seoses on kavandatud süvendustööd mahus kuni 35 500 m³ ja süvendatud pinnase kaadamine Paljassaare kaadamisalale samas mahus ning

veekogusse tahkete ainete uputamine mahus kuni 54 000 m³ on olulise keskkonnamõjuga tegevus KeHJS § 6 lg 1 p-i 17 kohaselt. Samas võib otsustaja (vee erikasutusloa andja) tulenevalt KeHJS § 11 lõikest 6 jätta kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise (edaspidi *KMH*) algatamata selles osas, mille keskkonnamõju on juba hinnatud muuhulgas tegevuse aluseks oleva teise tegevusloa menetlemise käigus, kui otsustajal on tegevusloa andmiseks piisavalt teavet ja otsustaja hinnangul on selle tegevuse keskkonnamõju juba asjakohaselt hinnatud.

KeHJS § 6 lõigete 2² ja 3¹ kohaselt otsustatakse KMH vajalikkus lähtudes KeHJS § 6 lg 3 kohase eelhindangu tulemusest (vt lisa 3). Keskkonnaameti hinnangul puudub kavandataval tegevusel oluline keskkonnamõju, mistõttu KMH algatamine ei ole vajalik järgmistel põhjustel:

- kavandatav tegevus ei mõjuta kaitsealasid, kaitstavate liikide elupaikasid ega Natura 2000 võrgustiku alasid;
- eelhindamise tulemusena selgus, et taotletava tegevuse tulemusel ei teki olulist mõju veekeskkonnale, sh merepõhja elustikule ja kalastikule, kui vee erikasutuse käigus rakendatakse keskkonnamõju leevendavaid meetmeid;
- eelhindamise tulemusena selgus, et taotletav tegevus ei ületa piirmäärasid müra, õhusaastatuse ja vibratsiooni osas;
- eelhindamise tulemusena selgus olulise kumulatiivse mõju puudumine;
- seega puudub kavandataval tegevusel eeldatavalt oluline keskkonnamõju.

Eelhindangust nähtub, et täiendav KMH ei ole vajalik, kuna Hundipea sadama rekonstrueerimisega seotud vee erikasutus on asjakohaselt hinnatud ning annab tegevusloa andjale piisavalt teavet. Sadama KMH-st nähtub, et planeeritav tegevus ei ole olulise mõjuga KeHJS mõistes.

2.3 Eelnõu avalikustamine ja seisukohtade ärakuulamine

Vastavalt HMS § 48 lõikele 1 pannakse õigusakti eelnõu koos seletuskirjaga avalikkusele tutvumiseks välja, tagades avalikkusele nimetatud dokumentidega tutvumise võimaluse vähemalt kuni ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtaja lõpuni. Vastavalt HMS § 49 lg-le 2 ei või ettepanekute ja vastuväidete esitamiseks tähtaeg olla lühem kui kaks nädalat väljapaneku algusest arvates. Keskkonnaamet teavitas vee erikasutusloa andmisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ...12.2016 ning edastas eelnõu vastavalt HMS § 49 lg-le 3 ka taotluse esitajale. Eelnõuga oli võimalik tutvuda kahe nädala jooksul alates teate ilumisest Ametlikes Teadaannetes.

2.4 Seirenõuete seadmine

Vee erikasutuse käigus tuleb teha veekeskkonna seiret vastavalt KMH peatükis 8 toodule järgmiselt:

1. Setete liikumise ja heljumi leviku seire - sõltumata alternatiivist peab see kaadamisalal Paljassaare lahes hõlmama uputamisaegset (soovitavalt tööde algetapil) heljumi jaotuse, hoovuste struktuuri, dünaamika ja lainetuse põhiparameetrite mõõdistusi: 3-4 mõõdistuspäeva igast neljast põhi-ilmakaarest (N, E, S ja W) puhuvate tuultega. Seire peab andma ülevaate, kas ja milliste tuultega, mudastunud pinnase uputamisel võib heljum kanduda märgatavates kogustes Paljassaare linnuhoiuala piiridesse. Antud algusperioodi seire tulemuseks peavad olema soovitud kaadamistööde operatiivseks koordineerimiseks ja vajadusel ka peatamiseks ning edaspidiseks seireks, kui vaja.

2. Merepõhjataimestiku ja –loomastiku seire peaks haarama Paljassaare lahte, üks kord koheselt peale kaadamise lõppemist ja teinekord järgmisel aastal.
3. Reostuse seire kaadamiskohast võtta peale kaadamistööde lõppu põhjasetete ja põhjaloomastiku (balti lamekarp *Macoma baltica*) proovid (8-10 proovi) reostuskomponentide määramiseks.

2.4 Loa nõuete seadmine

Vastavalt veeseaduse § 9 lg 2 p-dele 9 ja 11 ning tulenevalt sadama KMH-st, eksperthinnangust, eelhindamise tulemustest ja taotluses esitatud andmetest kehtestatakse vee erikasutusloas tööde minimaalsema negatiivse keskkonnamõju saavutamiseks järgmised meetmed ja tingimused:

- 1) Süvendus- ja kaadamistööd ei ole lubatud teha tugevate tuulte korral (üle 8 m/s).
- 2) Enne süvendatud pinnase käitlemist tuleb teha täiendavad analüüsid süvendatavast pinnasest, kuna Keskkonnaamet ei pea võimalikuks lubada kaadamisele viia reostunud pinnast, ehk siis pinnast, mille saasteainete sisaldused on suuremad kui lubatud elumaa piirarv.
- 3) Vee erikasutusega seotud tööde tegemine on keelatud lindude pesitsusajal ja kalade kudeajal 15 aprillist kuni 30 juunini.
- 4) Heljumi sadamast väljakandumise minimiseerimise eesmärgil tuleb kasutada heljumi levikut tõkestavat tõkkekardinat.
- 5) Sadama sisebasseini poole tuleb kinnitada naftatõrjepoomid, mis väldiks naftaproduktidega reostunud pinnase süvendamisel tekkiva naftakile väljumist sadamabasseinist.
- 6) Sildumis- ja kaitseehitiste rekonstrueerimisel kasutatakse ujuvaid tõste-, rammimis- ja transpordivahendeid. Süvendustöödel kasutatakse eeldatavalt kopsüvendajat ning pinnaseveo praame.

2.5 Täiendav teave

- 1) Vee erikasutuse kohta tuleb Keskkonnaametile esitada aruanne vastavalt kehtivatele õigusaktidele.
- 2) Tööde käigus tekkivatest muudatustest informeerida Keskkonnaametit koheselt.
- 3) Vee erikasutusluba ei anna õigust ehitamiseks ja ehitise kasutamiseks.

III. OTSUSTUS

Tulenevalt eeltoodust ja lähtudes veeseaduse § 8 lg 2 p-dest 6 ja 7, määruse nr 18 §-st 5, §-st 8 ja § 17 lg 2 p-st 1; Veeteede Ameti (registrikood 70002414) taotlusest; korralduses esitatud kaalutlustest ning kooskõlas Keskkonnaameti peadirektori 15.08.2016 käskkirjaga nr 1-1/16/306, **otsustan:**

anda Veeteede Ametile (registrikood 70002414) vee erikasutusloa nr L.VV/328594 kehtivusega kuni 31.12.2020 Hundipea sadama rekonstrueerimiseks, millega seoses on kavandatud süvendustööd mahus kuni 35 500 m³ ning süvendatud pinnase kaadamine Paljassaare kaadamisalale samas mahus. Lisaks on kavandatud rekonstrueerida lainemurdja ning sadamakaid nr 8 ja 9, mille käigus uputatakse ja heidetakse veekogusse tahkeid aineid mahus kuni 54 000 m³. Põhilisteks ehitusmaterjalideks on terrassulundsein, raudbetoon, lubjakivi, lubjakivikillustik, graniitkivikillustik, asfaltbetoon, betoon ja graniitkivi (lainemurdja nõlvakindlustis). Ehitustöödel ei kasutata keskkonda kahjustavaid materjale.

Haldusakti on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.